

อิทธิพลของประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Influences of Strategic Management Accounting Effectiveness on Firm Value of Thai Listed Companies

วันที่รับบทความ : 08/07/2564

วันแก้ไขบทความ : 18/08/2564

วันตอบรับบทความ : 26/08/2564

ประสิทธิ์ รุ่งเรือง¹ สุวรรณ หวังเจริญเดช² และ ณัฐวงศ์ พูนพล²
Prasit Rungruang¹ Suwan Wangcharoendate² and Nuttavong Poonpool²

บทคัดย่อ

สภาพแวดล้อมการดำเนินธุรกิจต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงกิจการขนาดใหญ่จำเป็นต้องสร้างประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อตอบสนองต่อการแข่งขัน เพื่อเพิ่มมูลค่ากิจการและรายได้เปรียบในการแข่งขัน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และได้รับการตอบกลับจากผู้บริหารฝ่ายบัญชี จำนวน 118 ชุด โดยใช้วิธีวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ด้านความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากร ด้านความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหาร ด้านคุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์ และด้านภาวะผู้นำกลยุทธ์มีอิทธิพลทางบวกกับมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ การวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนมูลค่ากิจการและเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ มูลค่ากิจการ

¹ นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบัญชี) คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Doctor of Philosophy Program (candidate) in Accounting Program, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Associate Professor of Accounting Program, Ph.D., Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

Abstract

The environment of running a business that facing with high competitions of large companies need to build strategic management accounting effectiveness to add more value and advantage for firm value. This study aimed to investigate the influences of strategic management accounting effectiveness on firm value of Thai listed companies. The researcher sent questionnaires through post office and received the respondents from 118 accounting executives. The multiple regression was analyzed. The results found that the strategic management accounting effectiveness toward resource allocation excellence, managerial information reliability, cost-benefit quality and mastering strategic management have significantly positive influence on the business value of listed companies in the stock exchange of Thailand. This research reflects to the importance of strategic management accounting effectiveness, which will drive firm value and strengthen the competitiveness of listed companies in the stock exchange of Thailand.

Keywords : Effectiveness, Strategic Management Accounting, Firm Value

บทนำ

สภาพแวดล้อมการค้าเงินธุรกิจในปัจจุบันต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรง ราคาสินค้าปรับตัวขึ้นลง กฎหมายใหม่ โรคระบาด และตลาดเกิดใหม่ เป็นต้น ยากต่อการคาดการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ดังนั้น กิจการต้องปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ นำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการ ข้อมูลทางบัญชีถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่กิจการนำมาใช้เพื่อวางแผน ควบคุม และตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจเพื่อเพิ่มมูลค่ากิจการ (Peters & Soljakova, 2019) อย่างไรก็ตาม การบัญชีการเงินมีข้อจำกัดในการจัดรายงานทางการเงินที่ล่าช้า นำเสนอภาพรวมของกิจการเท่านั้น ไม่ทันต่อการนำข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร เนื่องจากต้องจัดทำตามมาตรฐานการบัญชี ด้วยเหตุนี้จึงไม่สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันและไม่สามารถช่วยเพิ่มมูลค่ากิจการได้ ดังนั้น บัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ได้เข้ามาเติมเต็มช่องว่างการบัญชีการเงิน สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันของกิจการในปัจจุบัน การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่กิจการเลือกใช้เพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันที่รุนแรงในปัจจุบัน (Peters & Soljakova, 2019) และลดความซับซ้อนของการทำงาน มีความยืดหยุ่นในการดำเนินงานกว่าการบัญชีการเงิน (Hashim, Embong & Sharif, 2018)

การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ การจัดเตรียม วิเคราะห์ และสื่อสาร ข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจการ และคู่แข่งเพื่อใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนา และติดตามกลยุทธ์ทางธุรกิจเพื่อเพิ่มมูลค่ากิจการให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (Alamri, 2019;

Dheseviano & Egbunike, 2018) การบัญชีการบริหารเชิงกลยุทธ์มีการนำไปใช้อย่างแพร่หลายในกิจการขนาดใหญ่เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานและเพิ่มมูลค่ากิจการ (Amara & Benelifa, 2017) ปัจจุบันธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนำการบัญชีการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้งานเพื่อตอบสนองการดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Kamilah, 2017) สอดคล้องกับ Dmitrovic-Saponja & Suljovic (2017) กล่าวว่า การบัญชีการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเพิ่มมูลค่ากิจการและสร้างความได้เปรียบในการตัดสินใจภายใต้สภาพแวดล้อมที่ยากต่อการคาดการณ์ ดังนั้น กิจการต่างให้ความสำคัญ และนำการบัญชีการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกกิจการเพื่อเพิ่มมูลค่ากิจการให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน (Cescon, Costantini & Grassetti, 2016) ประสิทธิภาพของการบัญชีการบริหารเชิงกลยุทธ์นำไปสู่การสร้างความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรอย่างคุ้มค่าด้วยการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของกิจการ (Ateba & Prinsloo, 2019) ข้อมูลการบัญชีบริหารยังเกี่ยวข้องกับความน่าเชื่อถือซึ่งช่วยเพิ่มความแม่นยำต่อการตัดสินใจและเพิ่มมูลค่ากิจการ (Ganyam & Ivungu, 2019) ประสิทธิภาพด้านคุณภาพต้นทุน-ผลตอบแทนเกิดจากการวางแผนการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนก่อนลงทุนเพื่อให้ได้กำไรตามต้องการ (Farooq, Kirchain, Novoa & Araujo, 2017) การบัญชีการบริหารเชิงกลยุทธ์ด้านภาวะผู้นำกลยุทธ์ซึ่งจะช่วยให้กิจการปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ นำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการ (Amara & Benelifa, 2017)

จากปัญหาที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาอิทธิพลของประสิทธิผลการบัญชีการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งเป็นกิจการขนาดใหญ่ที่มีทรัพยากรและมูลค่าทางการตลาดสูง ผลการศึกษานี้ สามารถใช้เป็นแนวทางเชิงวิชาการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์นำไปสู่การวางแผนพัฒนาประสิทธิผลการบัญชีการบริหารเชิงกลยุทธ์ของกิจการเพื่อเพิ่มมูลค่ากิจการต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบัญชีการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทบทวนวรรณกรรม

มูลค่ากิจการ (Firm Value)

มูลค่ากิจการมีความสำคัญต่อการแข่งขันภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง และการบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจเพื่อให้กิจการสามารถอยู่รอด (Rahman, Rodriguez-Serrano, & Lambkin, 2018) และเป็นตัวชี้วัดถึงการปรับกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ

สภาพแวดล้อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน สอดคล้องกับ Mizik and Jacobson (2003) กล่าวว่า หากมูลค่ากิจการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้จะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียยอมรับในกิจการมากยิ่งขึ้น มูลค่ากิจการวัดจากความสามารถของกิจการในการดำเนินงานที่เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน (Jane, Aosa, Zachary & Njihia, 2018) โดยมูลค่ากิจการด้านการเงินวัดจาก ความสามารถในการทำกำไรผลตอบแทนจากการลงทุน และผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น และมูลค่ากิจการด้านที่ไม่ใช่ทางการเงิน วัดจากการเพิ่มขึ้นของลูกค้านายใหม่ คุณภาพของบริการหลังการขาย การยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนสำคัญต่อมูลค่ากิจการต่อการดำเนินงานให้กิจการสามารถแข่งขันกับคู่แข่งและสามารถยืดหยุ่นอยู่ได้ภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน

ทฤษฎีปฏิบัติการซึ่งถือเป็นทฤษฎีการบริหารที่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของกิจการต่อการเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุดมาช่วยแก้ไขปัญหาให้ถูกต้องกับสถานการณ์นั้น ๆ (Fiedler, 1964) การแก้ไขปัญหา ไม่สามารถบอกได้ว่ากลยุทธ์หรือวิธีใดดีที่สุดแต่สถานการณ์ต่าง ๆ จะเป็นตัวกำหนดซึ่งกิจการต้องเลือกกลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหาให้ถูกต้องกับสถานการณ์ที่ต้องเผชิญ หากกิจการเลือกกลยุทธ์ได้เหมาะสมกับสถานการณ์และทันเวลาจะช่วยลดการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการได้อย่างยั่งยืน เช่น สถานการณ์ที่ราคาวัตถุดิบมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง กิจการควรปรับกลยุทธ์โดยการทดแทนวัตถุดิบมากกว่าเลือกใช้กลยุทธ์การบริหารสินค้าคงคลังให้ต่ำที่สุด เป็นต้น ประสิทธิภาพของการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์มุ่งเน้นให้กิจการปรับกลยุทธ์ทางธุรกิจไปตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเพื่อเพิ่มมูลค่ากิจการทั้งระยะสั้นและระยะยาว (Abdullah & Said, 2015) มูลค่ากิจการนั้นถือเป้าหมายหลักจากการบูรณาการทรัพยากรของกิจการเพื่อใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพส่งผลให้เกิดความสามารถในการทำกำไรผลตอบแทนจากการลงทุน และผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (Jane et al., 2018) นอกจากนี้ Ramli, Sulaiman and Mitchell (2013) กล่าวว่า การปรับปรุงคุณภาพสินค้าหรือบริการเป็นปัจจัยสำคัญที่รักษาลูกค้าเก่าให้เกิดความพึงพอใจ นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของลูกค้านายใหม่ การพัฒนาคุณภาพของการให้บริการหลังการขายเพื่อให้เกิดความพอใจ และได้รับการยอมรับจากลูกค้าเป็นเป้าหมายในการสร้างมูลค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน (Abdullah & Said, 2015) การยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการ เนื่องจากการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ที่ประสบผลสำเร็จจะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียไว้วางใจและยอมรับองค์กร ดังนั้น ประสิทธิภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเลือกใช้กลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้กิจการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเพิ่มมูลค่ากิจการอย่างยั่งยืน

ประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Accounting Effectiveness)

งานวิจัยนี้ได้วางกรอบการศึกษาอิทธิพลของประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อมูลค่ากิจการออกเป็น 4 องค์ประกอบดังนี้ ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากร, ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหาร, คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์ และภาวะผู้นำกลยุทธ์

ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากร (Resource Allocation Excellence)

ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากร หมายถึง ความสามารถของกิจการด้วยการวิเคราะห์จัดสรร และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อบรรลุเป้าหมายของกิจการ ประกอบด้วย คน เทคโนโลยี เครื่องจักร อุปกรณ์ สถานที่ เวลา และเงิน (Wudhikarn, 2016) อย่างไรก็ตาม ไม่มีวิธีใดที่ดีที่สุดในการสร้างความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าแต่สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดว่ากิจการจะต้องใช้กลยุทธ์ในการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด ดังนั้น การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ถือเป็นกลไกการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรเพื่อให้กิจการทราบและปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรให้เหนือกว่าคู่แข่ง (Obob & Ajibolade, 2017) กิจการที่ประสบความสำเร็จมักการเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรกับคู่แข่งชั้นด้วยการวัดประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ โดยปรับปรุงการใช้ทรัพยากรภายในให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งเป็นปัจจัยสู่มูลค่ากิจการ (Hussain & Waheed, 2019)

งานวิจัยของ Hussain and Waheed (2019) พบว่า ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อมูลค่าของกิจการ เนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรด้วยวิเคราะห์ความคุ้มค่าจะทำให้กิจการสามารถวางแผนการใช้งานให้เกิดประโยชน์สูงสุด การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าเป็นข้อได้เปรียบในการลดต้นทุนและช่วยเพิ่มมูลค่ากิจการได้ (Chaikambang, 2016) ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรมีความสำคัญต่อการดำเนินงานและยกระดับความสามารถในการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าซึ่งบ่งชี้ถึงความสามารถของกิจการนำไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขันและมูลค่าของกิจการ (Kunst, Avila, Pignaton, Bampi & RochoL, 2018) จากที่กล่าวมาจึงตั้งสมมติฐานได้ ดังนี้

H₁: ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรมีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหาร (Managerial Information Reliability)

ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหาร หมายถึง คุณภาพของข้อมูลบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีความถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้ ทันเวลา เกี่ยวข้อง และครบถ้วน ซึ่งมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้ (Al-mamary, Shamsuddin & Aziati, 2014) กิจการจำเป็นต้องอาศัยความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารเพื่อกำหนดกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการ (Peters & Soljakova, 2019) ภายใต้อิทธิพลของความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารถูกนำมาใช้อธิบายทฤษฎีปฏิบัติการซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นของกิจการต้องใช้ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารในการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับ

สถานการณ์นำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการ (Ganyam & Ivungu, 2019) ถ้ากิจการได้รับข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและทันเวลาจะนำไปความได้เปรียบในการเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมภายในเวลาที่รวดเร็วเหนือคู่แข่งซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่ากิจการ สอดคล้องกับ Jin & Han (2018) องค์ประกอบสำคัญของประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารซึ่งภายใต้สภาพแวดล้อมการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงกิจการจำเป็นต้องได้รับข้อมูลที่ น่าเชื่อถือ ถูกต้อง และทันต่อการตัดสินใจนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าให้กับกิจการ

นอกจากนี้ Hwang, Chang, Chen and Wu (2008) สนับสนุนว่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารมีอิทธิพลอย่างมากต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานและมูลค่ากิจการ นอกจากนี้ Halawi, McCarthy & Aronson (2008) พบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารและมูลค่ากิจการ โดยเฉพาะกิจการขนาดใหญ่มีข้อมูลจำนวนมากและซับซ้อนจำเป็นต้องจัดการข้อมูลเพื่อใช้ตัดสินใจที่รวดเร็วกว่าคู่แข่งเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับกิจการ (Wook & Narasimhan, 2002) จากที่กล่าวมาจึงตั้งสมมติฐานได้ ดังนี้

H₂: ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารมีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์ (Cost-Benefit Quality)

คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์ หมายถึง วิธีการที่ช่วยให้กิจการสามารถวางแผนการลดการสูญเสียต้นทุนการผลิตภัณฑ์หรือบริการให้ต่ำที่สุด และยังคงไว้ซึ่งคุณภาพของผลิตภัณฑ์หรือบริการ (Sherman, Siebers & Aickelin, 2016) การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์โดยใช้เทคนิคของการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ เช่น การวิเคราะห์งบลงทุน การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน ระยะเวลาคืนทุน เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนที่ใช้ลงทุนและผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุนให้เป็นไปตามเป้าหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับการเพิ่มมูลค่ากิจการ (Farouk, Sherine & McLellan, 2013) นอกจากนี้ ต้นทุนคือ ทรัพยากรที่สามารถตีมูลค่าในรูปหน่วยเงินตราที่จ่ายไปสำหรับผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า ทั้งนี้ ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญกับคุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์ของผลิตภัณฑ์หรือบริการเป็นอันดับต้นเพื่อให้คุณภาพต้นทุนเป็นไปตามแผนที่วางไว้ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของมูลค่ากิจการ (Ditkaew, 2018)

คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ (Schiffauerova & Thomson, 2006) เนื่องจากปัจจุบันลูกค้าต้องการผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีต้นทุนต่ำแต่คุณภาพสูง สอดคล้องกับ Ahmad and Zabri (2016) กล่าวว่า กิจการที่มีโครงสร้างคุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์ที่เหนือกว่าคู่แข่งจะบรรลุเป้าหมายกำไรที่สูงขึ้นและมูลค่ากิจการที่มั่นคง จากที่กล่าวมานี้จึงตั้งสมมติฐานได้ ดังนี้

H₃: คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์มีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

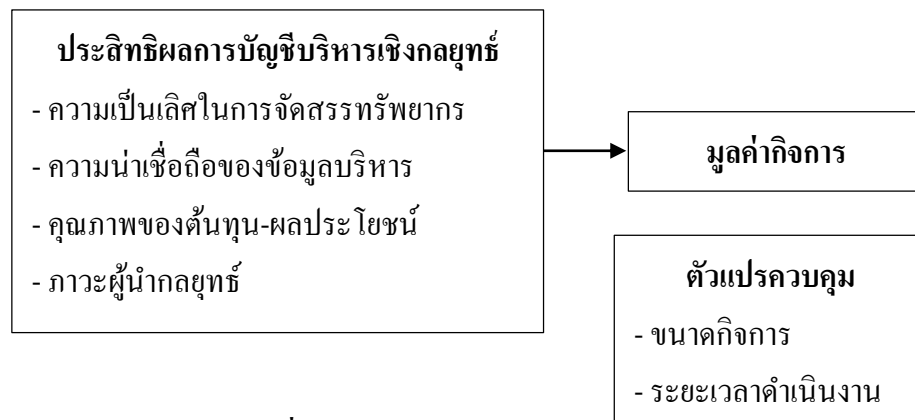
ภาวะผู้นำกลยุทธ์ (Mastering Strategic Management)

ภาวะผู้นำกลยุทธ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้กลยุทธ์เพื่อบริหารงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ประกอบด้วย การประเมินผล และการติดตามการปรับปรุงและพัฒนา การตรวจสอบภายใน Six Sigma Balanced Scorecard และทฤษฎีข้อจำกัด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานที่ดี (Misankova & Kocisova, 2014) ทฤษฎีปฏิบัติการนี้ได้อธิบายถึง ผู้บริหารจำเป็นต้องเรียนรู้ภาวะผู้นำกลยุทธ์ที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ให้ตรงกับสถานการณ์ต่าง ๆ (Peters & Soljakova, 2019) การดำเนินกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จมีความสำคัญสำหรับองค์กรต่อทุกองค์กรไม่ว่าจะขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่เพื่อนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการ (Kamilah, 2017)

ภาวะผู้นำกลยุทธ์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อมูลค่ากิจการ (Pournasir, 2014) ผู้บริหารจำเป็นต้องสื่อสารกลยุทธ์ไปยังผู้ปฏิบัติให้เข้าใจตรงกันเพื่อให้การใช้กลยุทธ์เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์สูงสามารถนำภาวะผู้นำกลยุทธ์มาใช้ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ได้เป็นอย่างดีนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าให้กิจการ (Rizan, Balfas & Purwotedi, 2019) จากที่กล่าวมานี้จึงตั้งสมมติฐานได้ ดังนี้

H₄: ภาวะผู้นำกลยุทธ์มีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ดังปรากฏในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการศึกษา

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงสำรวจ (Survey Research) ทำการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีรายชื่ออยู่ในปี พ.ศ. 2562 และไม่ใช่บริษัทกลุ่มธุรกิจการเงินและธุรกิจบริการ จำนวน 538 บริษัท โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีซึ่งมีความรู้ความ

เข้าใจในประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นอย่างดี การส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมด นอกจากนี้เมื่อระยะเวลาผ่านไป 2 เดือนผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรที่ยังไม่ได้รับอีกครั้งพร้อมทั้งโทรศัพท์ขอความอนุเคราะห์ และได้รับการตอบกลับ จำนวน 118 บริษัท ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องและครบถ้วน มีอัตราการตอบกลับร้อยละ 21.93 ของประชากรทั้งหมด สอดคล้องกับ Aaker, Kumar and Day (2001) ได้กล่าวว่า อัตราการตอบกลับทางไปรษณีย์อย่างน้อยร้อยละ 20 ถือว่าเป็นจำนวนที่ยอมรับได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ สินทรัพย์รวมของบริษัท และจำนวนพนักงาน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ จำนวน 18 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดตามวิธี (Likert Scale) แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับมูลค่ากิจการ จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดตามวิธี (Likert Scale) แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ซึ่งถือว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงและครอบคลุมวัตถุประสงค์และคำนิยามการวิจัย และนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) กับผู้บริหารบริษัทกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.773 – 0.956 มากกว่า 0.70 แสดงได้ว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น สามารถนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ (Hair, Black, Babin, B.J., & Anderson, 2014) นอกจากนี้ ตรวจสอบค่าน้ำหนักองค์ประกอบเพื่อลดจำนวนข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กัน ผลการทดสอบ พบว่า ค่า (Loading) อยู่ระหว่าง 0.567 – 0.945 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.40 สอดคล้องกับ Hair et al. (2014) ถือว่ายอมรับได้ ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของตัวแปร

ตัวแปร	Factor Loading	Item total correlation	Cronbach's Alpha
ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากร	0.638-0.859	0.488-0.686	0.790
ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหาร	0.599-0.737	0.800-0.929	0.956
คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์	0.605-0.781	0.447-0.720	0.773
ภาวะผู้นำกลยุทธ์	0.567-0.815	0.592-0.795	0.857
มูลค่ากิจการ	0.780-0.945	0.678-0.895	0.916

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จากกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าร้อยละ และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ โดยใช้วิธี Enter Multiple Regression ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ถึง 4 โดยเขียนตัวแบบสมการถดถอยเชิงพหุได้ดังนี้

$$FIV = \beta_0 + \beta_1 RAE + \beta_2 MIR + \beta_3 CBQ + \beta_4 MSM + \beta_5 FIS + \beta_6 FIA + \varepsilon$$

กำหนดให้ β = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

ε = ค่าความคลาดเคลื่อน

FIV = Firm Value (มูลค่ากิจการ)

RAE = Resource Allocation Excellence (ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากร)

MIR = Managerial Information Reliability (ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหาร)

CBQ = Cost-Benefit Quality (คุณภาพต้นทุน-ผลประโยชน์)

MSM = Mastering Strategic Management (ภาวะผู้นำกลยุทธ์)

FIS = Firm Size (ขนาดกิจการ)

FIA = Firm Age (ระยะเวลาดำเนินงาน)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 118 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80.51 มีอายุมากกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.75 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.54 มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.02 และดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี คิดเป็นร้อยละ 57.63 นอกจากนี้ ลักษณะทั่วไปของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 43.22

ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่มากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.44 สินทรัพย์รวมของบริษัทส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10,000,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.24 และจำนวนพนักงานของบริษัทส่วนใหญ่น้อยกว่า 500 คน คิดเป็นร้อยละ 44.06

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลผล
1. ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากร	3.93	.6432	มาก
จัดสรรทรัพยากรมนุษย์อย่างเพียงพอและเหมาะสม	3.64	.649	มาก
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม	4.18	.675	มาก
การวิเคราะห์การใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์	3.82	.622	มาก
การประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่เพียงพอเหมาะสม	4.09	.627	มาก
ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหาร	4.50	.619	มากที่สุด
การใช้ข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพ	4.48	.581	มาก
การนำเสนอข้อมูลบัญชีบริหารที่ตรงประเด็น	4.53	.580	มากที่สุด
ข้อมูลทางการเงินมีความน่าเชื่อถือเพียงพอ	4.52	.650	มากที่สุด
การรายงานบัญชีบริหารที่ทันเวลาต่อการตัดสินใจ	4.50	.610	มากที่สุด
ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวข้องและครบถ้วน	4.50	.676	มากที่สุด
คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์	4.20	.574	มาก
เปรียบเทียบผลประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุน	4.23	.605	มาก
ประเมินผลประโยชน์ที่ได้รับและต้นทุน	4.11	.551	มาก
วิเคราะห์ความเสี่ยงจากการลงทุน	4.27	.534	มาก
การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ และอัตราผลตอบแทน IRR	4.20	.607	มาก
ภาวะผู้นำกลยุทธ์	4.10	.657	มาก
การประเมินผลและติดตามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	4.29	.601	มาก
การปรับปรุงและพัฒนาการใช้กลยุทธ์	4.09	.674	มาก
การควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์หรือบริการ	4.23	.685	มาก
การใช้ทฤษฎีข้อจำกัดเพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน	4.03	.691	มาก
การใช้กลยุทธ์ Six Sigma เพื่อลดปริมาณของเสีย	3.87	.634	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับความน่าเชื่อถือของข้อมูล

บริหารโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 อยู่ในระดับมากที่สุด คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2 อยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำกลยุทธ์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1 อยู่ในระดับมาก และความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลผล
มูลค่ากิจการ	4.02	.660	มาก
1. การทำกำไรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้	4.00	.679	มาก
2. ผลตอบแทนต่าง ๆ เป็นไปตามที่คาดหวัง	3.98	.654	มาก
3. การยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย	4.03	.598	มาก
4. คุณภาพของการให้บริการหลังการขายที่โดดเด่นกว่าคู่แข่ง	4.14	.666	มาก
5. กิจการมีลูกค้านำใหม่เพิ่มขึ้นมากกว่าในอดีต	3.97	.703	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพของการให้บริการหลังการขายที่โดดเด่นกว่าคู่แข่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับมาก ด้านกิจการมีลูกค้านำใหม่เพิ่มขึ้นมากกว่าในอดีตมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ตัวแปร	RAE	MIR	CBQ	MSM	FIV	FIS	FIA
RAE	1.00						
MIR	.354**	1.00					
CBQ	.414**	.599**	1.00				
MSM	.354**	.395**	.524**	1.00			
FIV	.327**	.498**	.426**	.378**	1.00		
FIS	-.008	.082	-.054	.062	.030	1.00	
FIA	.233*	.089	.190*	.087	.082	.314**	1.00

หมายเหตุ: *p<.05, **p<.01

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างตัวแปรทำนายพบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง -0.008- 0.599 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากร (RAE) ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหาร (MIR) คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์ (CBQ) ภาวะผู้นำกลยุทธ์ (MSM) มีความสัมพันธ์และมีค่าเป็นบวกซึ่งแสดงว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ ตัวแปรควบคุม ขนาดกิจการ (FIS) และระยะเวลาดำเนินงาน (FIA) พบความสัมพันธ์เพียงเล็กน้อยกับตัวแปรอื่น อย่างไรก็ตาม ตัวแปรทุกตัวมีค่าต่ำกว่า 0.80 สอดคล้องกับ Hair et al., (2014) ซึ่งให้เห็นว่าตัวแปรทุกตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน (Multicollinearity)

ตารางที่ 5 ค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ของตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากร (RAE)	.946	1.057
ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหาร (MIR)	.993	1.007
คุณภาพต้นทุน-ผลประโยชน์ (CBQ)	.998	1.002
ภาวะผู้นำกลยุทธ์ (MSM)	.986	1.014
ขนาดกิจการ (FIS)	.891	1.122
ระยะเวลาดำเนินงาน (FIA)	.843	1.187

การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ดังแสดงในตารางที่ 5 การทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity Check) โดยการใช้ค่าสถิติ 2 ตัว คือ Tolerance และ ค่า Variance Inflation Factor (VIF) ดังผลการทดสอบในตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ค่า Tolerance ของตัวแปรมีค่าระหว่าง 0.843 - 0.998 มีค่าไม่ใกล้ 0 และเมื่อพิจารณาค่า VIF มีค่าระหว่าง 1.002 - 1.187 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 จึงถือได้ว่าตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบมีความเป็นอิสระต่อกัน ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Hair et al., 2014)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (B) พบว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมสามารถทำนายตัวแปรตามสามารถร่วมกันทำนายมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ร้อยละ 34.50 โดยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ ภาวะผู้นำกลยุทธ์ (MSM) เท่ากับ 0.329 รองลงมา คือ คุณภาพต้นทุน-ผลประโยชน์ (CBQ) เท่ากับ 0.306 และความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหาร (MIR) เท่ากับ 0.266 และสุดท้าย คือ ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากร (RAE) เท่ากับ 0.238

นอกจากนี้ ตัวแปรควบคุม คือ ขนาดกิจการ และระยะเวลาดำเนินงานไม่มีอิทธิพลต่อมูลค่ากิจการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังผลการทดสอบในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (n = 118)

ตัวแปรทำนาย	Unstandardized Coefficients		t-stat	Sig.
	B	Std. Error		
(Constant)	.015	.209	.073	.942
RAE (H ₁)	.238	.079	3.010	.003**
MIR (H ₂)	.266	.077	3.453	.001**
CBQ (H ₃)	.306	.077	3.977	.000**
MSM (H ₄)	.329	.077	4.248	.000**
FIA	-.093	.237	-.394	.694
FIS	.143	.167	.853	.396
R = 0.588, R ² = 0.345, Adjusted R ² = 0.310, F = 9.751, Prob. = 0.000				

หมายเหตุ: ** p<0.01, * p<0.05

โดยสามารถเขียนสมการในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$FIV = 0.015 + 0.238(RAE) + 0.266(MIR) + 0.306(CBQ) + 0.329(MSM) + \varepsilon$$

สรุปและการอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย H₁ – H₄ ที่ตั้งไว้ การอภิปรายผลสามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

จากผลการทดสอบสมมติฐานดังตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรมีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรด้วยการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร การเปรียบเทียบข้อมูลในอดีตและคู่แข่งเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมและเพียงพอจะช่วยลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นและเพิ่มมูลค่าให้กิจการ สอดคล้องกับ Canovas, Taha, Lloret and Tomas (2018) พบว่า ความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญด้วยการวางแผนการใช้งานทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเพียงพอให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่ากิจการ นอกจากนี้ Ateba and Prinsloo (2019) กล่าวว่าความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรเป็นหนึ่งในความท้าทายของการสร้างมูลค่ากิจการที่มั่นคง ทฤษฎีอุบัตินการณ์ได้กล่าวว่า ไม่

มีกลยุทธ์หรือวิธีใดที่ดีที่สุดแต่สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดกลยุทธ์ ดังนั้น กิจกรรมจำเป็นต้องสร้างความเป็นเลิศในการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อเพิ่มมูลค่ากิจการ

ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารมีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ ผลการวิจัยพบว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารมีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ ทฤษฎีปฏิบัติการการณ์กล่าวถึงสถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดกลยุทธ์ที่กิจการเลือกใช้ ดังนั้น ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารเป็นอีกกลยุทธ์ที่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากข้อมูลที่น่าเชื่อถือจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องและนำไปสู่การเพื่อขึ้นของมูลค่ากิจการ ผู้บริหารต้องการปรับปรุง แก้ไขปัญหาการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแข่งขันซึ่งความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารจะช่วยให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างแม่นยำและนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการที่มั่นคง สอดคล้องกับ Sundram, Bahrin, Munir and Zolait, (2018) พบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารและมูลค่ากิจการ นอกจากนี้ Hwang et al. (2008) สนับสนุนว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบริหารมีผลโดยตรงต่อมูลค่ากิจการ โดยเฉพาะภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจำเป็นต้องใช้ข้อมูลภายในระยะเวลาที่จำกัดในการคาดการณ์และตัดสินใจนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการ

คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์มีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์มีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ กิจกรรมมักให้ความสำคัญต่อคุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์เกิดจากการวิเคราะห์ประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนที่เสียไปก่อนการลงทุนเพื่อให้ได้กำไรเป็นไปตามเป้าหมายซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อการเพิ่มมูลค่ากิจการ ภายใต้ทฤษฎีปฏิบัติการการณ์สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตามสภาพเศรษฐกิจ ดังนั้นกิจการขนาดใหญ่จะมีการคำนวณต้นทุน-ผลประโยชน์ใหม่ทุกครั้งเพื่อเพิ่มมูลค่ากิจการ สอดคล้องกับการศึกษาเชิงประจักษ์ของ Chaikambang (2016) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าคุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์จะช่วยให้การสร้างมูลค่ากิจการซึ่งเกิดจากการเปรียบเทียบผลตอบแทนที่ได้กับก่อนตัดสินใจลงทุน นอกจากนี้ Gimzauskiene and Valanciene, (2009) กล่าวว่า คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์เป็นหนึ่งในประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญเพื่อให้กิจการบรรลุความสำเร็จนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการ นอกจากนี้คุณภาพของต้นทุน-ผลประโยชน์เป็นผลจากการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน ระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบัน เป็นต้น นำไปสู่มูลค่ากิจการที่เพิ่มขึ้นตามแผนที่วางไว้

ภาวะผู้นำกลยุทธ์มีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำกลยุทธ์มีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่ากิจการ ภาวะผู้นำกลยุทธ์เป็นการปรับกลยุทธ์การดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปซึ่งช่วยให้กิจการสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการ ทฤษฎีปฏิบัติการณ์พยายามอธิบายถึงสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงส่งผลต่อกิจการต้องมีการปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ดังนั้น ภาวะผู้นำกลยุทธ์จะช่วยให้ผู้บริหารต้องปรับกล

ยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อสร้างมูลค่ากิจการ สอดคล้องกับ Makanga and Paul (2017) ภาวะผู้นำกลยุทธ์เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกใช้กลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาความสามารถในการแข่งขันให้เหนือกว่าคู่แข่งนำไปสู่การสร้างมูลค่ากิจการให้สูงขึ้น นอกจากนี้ Kihara (2018) พบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกลยุทธ์และมูลค่ากิจการ ภาวะผู้นำกลยุทธ์มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงคุณค่าของกิจการเพื่อช่วยให้กิจการบรรลุเป้าหมายและสร้างมูลค่ากิจการที่มั่นคง

การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ตัวแปรควบคุม คือ ขนาดกิจการ และระยะเวลาดำเนินงาน ผลการศึกษาพบว่า ขนาดกิจการ และระยะเวลาดำเนินงานไม่มีอิทธิพลต่อมูลค่ากิจการ แสดงให้เห็นว่า ขนาดกิจการที่ใหญ่ และการดำเนินงานที่ยาวนานไม่มีอิทธิพลต่อมูลค่ากิจการ อย่างไรก็ตาม ขนาดกิจการ และระยะเวลาดำเนินงาน แสดงให้เห็นว่า ธุรกิจขนาดใหญ่ที่ดำเนินธุรกิจอยู่รอดจนเป็นระยะเวลายาวนานจะมีความสามารถในการปรับกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์นำไปสู่มูลค่ากิจการที่สูงขึ้น (Coad, Holm, Krafft, & Quatraro, 2018) นอกจากนี้ ขนาดกิจการที่ใหญ่สามารถที่จะปรับตัวต่อการดำเนินงานและสร้างมูลค่ากิจการ เนื่องจากมีอำนาจการต่อรองที่สูงทำให้ต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่งรายย่อย (Kisavi, & Suleiman, 2015)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาในเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหาร เพื่อให้สามารถนำไปสู่ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ต่อมูลค่ากิจการของของบริษัทยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบตัวแปรจากทบทวนวรรณกรรมซึ่งอาจมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งต่อไปอาจทบทวนตัวแปรอื่นมาใช้ศึกษากับบริบทที่แตกต่างจากบริษัทยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อนำไปสู่การขยายวรรณกรรมที่กว้างขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของประสิทธิผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ขอขอบพระคุณ ผู้ให้ข้อมูล และทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการวิจัย ตลอดจนคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มอบทุนวิจัยและโอกาสสำหรับการวิจัย คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ผู้เขียน และคอยสนับสนุนผลักดันในทุกเรื่องเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

- Aaker, D.A., Kumar, V., & Day, G.S. (2001). *Marketing research* (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Abdullah, N. H., & Said, J. (2015). Enhancing the Governance of Government Linked Companies via Strategic Management Accounting Practices and Value Creation. *Procedia Economics and Finance*, 28(1), 222–229.
- Ahmad, K., & Zabri, S. M. (2016). Management accounting practices among small and medium enterprises. *International Business Information Management Association Conference*, 28(9), 3627–3637.
- Al-Mamary, Y. H., Shamsuddin A., & Aziati N. (2014). Factors affecting successful adoption of management information systems in organizations towards enhancing organizational performance. *American Journal of Systems and Software*, 2(5), 121-126.
- Alamri, A. M. (2019). Association between strategic management accounting facets and organizational performance. *Baltic Journal of Management*, 14(2), 212–234.
- Ateba, B. B., & Prinsloo, J. J. (2019). Strategic management for electricity supply sustainability in South Africa. *Utilities Policy*, 56, 92-103.
- Amara, T., & Benelifa, S. (2017). The impact of external and internal factors on the management accounting practices. *International Journal of Finance and Accounting*, 6(2), 46–58.
- Chaikambang, C. (2016). Relationship model of strategic cost management implementation and its antecedents and consequence. *Sakon Nakhon Graduate Studies Journal*, 61(2016), 107–118.
- Canovas, A., Taha, M., Lloret, J., & Tomas, J. (2018). Smart resource allocation for improving QoE in IP multimedia subsystems. *Journal of Network and Computer Applications*, 104(1), 107–116.
- Cescon, F., Costantini, A., & Grassetti, L. (2016). Strategic Perspective in Management Accounting: Field-Based Evidence. *Journal Management Accounting Research*, 22(5), 1–25.
- Coad, A., Holm, J. R., Krafft, J., & Quatraro, F. (2018). Firm age and performance. *Journal of Evolutionary Economics*, 28(1), 1-14.
- Dheseviano, E., & Egbunike, P. A. (2018). Strategic management accounting practices and organizational performance of manufacturing firms in Nigeria. *Journal of Accounting and Financial Management*, 4(1), 10–18.

- Ditkaew, K. (2018). The effects of cost management quality on the effectiveness of internal control and reliable decision-making: Evidence from Thai industrial firms. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 211(1), 60–69.
- Dmitrovic-Saponja, L., & Suljovic, E. (2017). Strategic management accounting in the Republic of Serbia. *Economic Research-Ekonomska Istrazivanja*, 31(1), 1829–1839.
- Farooq, M. A., Kirchain, R., Novoa, H., & Araujo, A. (2017). Cost of quality: Evaluating cost-quality trade-offs for inspection strategies of manufacturing processes. *International Journal of Production Economics*, 188, 156–166.
- Farouk, S. A., & Mclellan, J. D. (2013). Strategy and management accounting practices alignment and Its effect on organizational performance. *Journal of Accounting – Business & Management*, 20(1), 1–27.
- Fiedler, F. (1964). A Contingency Model of Leadership Effectiveness. *Advances in Experimental Social Psychology*, 1, 149-190.
- Ganyam, A. I., & Ivungu, J. A. (2019). Effect of accounting information system on financial performance of firms: A review of literature. *Journal of Business and Management Research*, 21(5), 39–49.
- Gimzauskiene, E., & Valanciene, L. (2009). Performance measurement system in the context of economics changes. *Economics & Management*, 14(1), 33–42.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B.J., & Anderson, R. E. (2014). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Halawi, L. A., Mccarthy, R. V., & Aronson, J. E. (2008). An empirical investigation of knowledge management systems success. *Journal of Computer Information Systems*, 48(2), 121–136.
- Hashim, H. M., Embong, A. M., & Sharif, M. A. (2018). The impact of strategic management accounting adoption on organizational effectiveness in Malaysian manufacturing companies. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 8(11), 1839–1847.
- Hussain, R. T., & Waheed, A. (2019). Strategic resources and firm performance: An application of the resource based view. *The Lahore Journal of Business*, 7(2), 59–94.
- Hwang, H. G., Chang, I. C., Chen, F. J., & Wu S. Y. (2008). Investigation of the application of KMS for diseases classifications: A study in a Taiwanese hospital. *Expert Systems with Applications*, 34(1), 725–733.

- Jane, K. W., Aosa, E., Zachary, B. A., & Njihia, J. (2018). Intervening role of operational efficiency on the relationship between business process outsourcing and performance of oil and gas distribution firms in Kenya. *Journal of Finance and Accounting*, 2(1), 1–18.
- Jin, J., & Han, L. (2018). Assessment of Chinese green funds: Performance and industry allocation. *Journal of Cleaner Production*, 171, 1084–1093.
- Kamilah, A. (2017). The Implementation of Management Accounting Practices and its Relationship with Performance in Small and Medium Enterprises. *International Review of Management and Marketing*, 7(1), 342–353.
- Kihara, P. (2018). Dynamic capabilities: do they really matter in strategy implementation? evidence from small and medium manufacturing firms in Kenya. *Studies in Asian Social Science*, 5(2), 44–59.
- Kisavi M. R., & Suleiman M. M. (2015). Financial leverage and performance of listed firms in a frontier market: panel evidence from Kenya. *European Scientific Journal*, 11(7), 534–550.
- Kunst, R., Avila, L., Pignaton, E., Bampi, S., & Rochol, J. (2018). Improving network resources allocation in smart cities video surveillance. *Computer Networks*, 134, 228–244.
- Makanga, R. O., & Paul, S. N. (2017). Influence of strategic management practices on performance of Kenya power and lighting company ltd, Nairobi county, Kenya. *The Strategic Journal of Business & Change Management*, 4(4), 289–306.
- Misankova, M., & Kocisova, K. (2014). Strategic implementation as a part of strategic management. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 110, 861–870.
- Mizik, N., & Jacobson, R. (2003). Trading off between value creation and value appropriation: The financial implications of shifts in strategic emphasis. *Journal of Marketing*, 67(1), 63–75.
- Oboh, C. S., & Ajibolade, S. O. (2017). Strategic management accounting and decision making: A survey of the Nigerian Banks. *Future Business Journal*, 3(2), 119–137.
- Petera, P., & Soljakova, L. (2019). Use of strategic management accounting techniques by companies in the Czech Republic. *Economic Research-Ekonomska Istrazivanja*, 33(1), 46–67.
- Pournasir, S. (2014). Key Success factors of strategic management implementation in SMEs in Iran. *Journal of International Studies*, 6(2), 65–78.
- Rahman, M., Rodriguez-Serrano, M. A., & Lambkin, M. (2018). Brand management efficiency and firm value: An integrated resource based and signaling theory perspective. *Industrial Marketing Management*, 72, 112–126.

- Ramli, A., Sulaiman, S., & Mitchell, F. (2013). Challenges in Management Accounting Innovation Adoption: Evidence from Malaysian Companies. *International Journal of Finance and Accounting*, 2(2), 125–130.
- Rizan, M., Balfas, F., & Purwohedi, U. (2019). The influence of strategic orientation, organizational innovation capabilities and strategic planning on the performance of technology-based firms. *Academy of Strategic Management Journal*, 18(3), 1–11.
- Schiffauerova, A., & Thomson, V. (2006). Managing cost of quality: insight into industry practice. *International Journal of Quality & Reliability Management*, 18(5), 542–550.
- Sherman, G., Siebers, P. O., Menachof, D., & Aickelin, U. (2016). *Decision Making in Service Industries: A Practical Approach*. Boca Raton: CRC Press.
- Sundram, V. P., Bahrin, A. S., Munir, Z. B., & Zolait, A. H. (2018). The effect of supply chain information management and information system infrastructure: the mediating role of supply chain integration towards manufacturing performance in Malaysia. *Journal of Enterprise Information Management*, 31(5), 751–770.
- Wook, K. S., & Narasimhan, R. (2002). Information system utilization in supply chain integration efforts. *International Journal of Production Research*, 40(18), 4585–4609.
- Wudhikarn, R. (2016). An efficient resource allocation in strategic management using a novel hybrid method. *Management Decision*, 54(7), 1702–1731.

